

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 21.

W Krakowie 25 czerwca 1916.

Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucje, korporacje, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

Unormowanie obrotu.

Odstawa sprzętów metalowych.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 23. września 1915 (Dz. p. p. 283) winni byli wytwórcy oraz handlarze sprzętów metalowych oddać część swych zapasów na cele wojenne. Odstawa ta miała jednak charakter dobrowolnej odsprzedaży. Rozporządzenie ministeryalne z 16. czerwca 1916 (Dz. p. p. 181) zarządza odstawa obowiązkową. Producenci, kupcy, gospodarstwa domowe, restauratorzy, szynkarze, piekarze, stowarzyszenia, klasztory, szpitale, sanatoria, łazienki, zakłady wychowawcze itp. obowiązane są odstawić swoje zapasy w następujących przedmiotach: naczynia i sprzęty kuchenne z niklu, miedzi i mosiądzu, nakrycia stołowe z niklu i miedzi, kotły do piania, do przeróbki owoców, na karmę dla bydła, kotły polowe itp., kotły na wodę w piecach kuchennych oraz inne rezerwoary na wodę, wanny miedziane, podstawki pod piecze z miedzi, mosiądzu, brązu i tombaku, ciężarki mosiężne o wadze przeszło 1/2 kg. oraz pojedyncze mosiężne pręty i rury ochronne. Jeżeli oddane kotły mają być zastąpione, może na życzenie właściciela postarać się o naczynia zastępcze władza, której należy podać wymiary żądanego kotła. — Za kotły niezdatne do użytku domagać się może właściciel jedynie wynagrodzenia, nie zastąpienia.

Termin oraz miejsce oddania ogłosi publicznie polityczna władza powiatowa. Posiadacze oraz przechowawcy przedmiotów metalowych mogą je aż do dnia poprzedzającego dzień oddania ofiarować „Patriotycznej wojennej zbiorce metali“ w Wiedniu (I. Ministerstwo wojny), względnie z wolnej ręki sprzedać Centrali metalowej w Wiedniu lub ustanowionym przez nią Biurom zakupu. Czynności komisji odbiorczych podlegać będą nadzorowi Komisji kontrolnych, ustanowionych przez polityczną władzę krajową, składających się z urzędnika państwowego, rzeczoznawcy oraz reprezentanta władzy wojskowej wzgl. skarbowej.

Obowiązek oddania przedmiotów z cyny.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 16. czerwca 1916 roku (Dz. p. p. 182) został termin dostawy przedmiotów z cyny lub stopów cyny, jak: dzbany, cementy, inne naczynia, miski, talerze, filiżanki, pokrywki, łyżki i inne sprzęty, tace szynkarskie oraz wanny kąpielowe ustanowiony na czas od 1—15. czerwca b. r. — przedłużonym aż do czasu, w którym wedle rozporządzenia z 16. czerwca b. r. Dz. p. p. L. 181, nastąpi w odnośnej gminie odbiór przedmiotów metalowych z miedzi, stopów miedzi oraz niklu.

O ile więc wymienione przedmioty nie zostały jeszcze odesłane do c. k. Komisji odbiorczej w Wiedniu, należy je odstawić do stacyi zbiorczej urządzonej w gminie. — Do odstawięcia obowiązującym jest każdy posiadający lub przechowujący wymienione przedmioty; odstawa odbywa się pod nadzorem komisji odbiorczych oraz komisji kontrolnych. — Termin i miejsce dostawy ogłosi powiatowa władza polityczna.

Przedmioty, które mają być odstawić, można aż do dnia poprzedzającego dzień dostawy ofiarować „Patriotycznej wojennej zbiorce metali“ w Wiedniu (I. Ministerstwo wojny) względnie z wolnej ręki sprzedać Centrali metalowej w Wiedniu lub ustanowionym przez nią Biurom zakupu.

Ograniczenie wyrobu skóry na rzemienie maszynowe. — Ograniczenie używania oraz obowiązek oddania skóry na rzemienie i rzemieni maszynowych.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 9. czerwca 1916 (Dz. p. p. 177) zezwolonym jest wy-

rób skóry na rzemienie maszynowe (popędowe) jedynie w częściach jędrnych (Kroupons) i łopatkowych.

Skóra taka bez względu na to, czy jest garbowana roślinnie, czy w sposób kombinowany, czy też mineralnie, może być używana tylko do sporządzenia i naprawy rzemieni popędowych lub do uszczelnień. Podobnie i rzemienie popędowe oraz uszczelnienia skórzane mogą być używane tylko wedle swego przeznaczenia, a nie do jakichkolwiek innych celów.

Skóra na rzemienie popędowe oraz odpadki pozostałe przy jej przeróbce mogą być bez specjalnego zezwolenia oddawane jedynie Stowarzyszeniu dla dostawy skóry (Lederbeschaffungsgesellschaft) w Wiedniu. Podobnie i pobór skóry na rzemienie popędowe z poza wspomnianego stowarzyszenia dopuszczonym jest tylko za specjalnem zezwoleniem Ministerstwa handlu, udzielonem sprzedawcy lub kupującemu.

Wytwórcom rzemieni popędowych wolno sprzedawać rzemienie jedynie przedsiębiorstwom, które ich potrzebują dla własnego zakładu, fabrykantom oraz handlarzom maszyn, sprzedającym maszyny z rzemieniami, oraz handlarzom upoważnionym do handlu towarami skórzanymi. — Wytwórcy skóry na rzemienie popędowe oraz handlarze rzemieni obowiązani są począwszy od dnia 27. czerwca 1916 przedkładać Stowarzyszeniu dla dostawy skóry w każdy wtorek wykaz obrotu zapasów skóry na rzemienie, rzemieni oraz odpadków z ubiegłego tygodnia (od niedzieli do soboty). Fabrykanci oraz kupcy wymienionych artykułów winni prowadzić dokładne zapiski, w których mają być uwidocznione wszelkie zmiany w zapasach, sposoby ich użycia oraz nazwisko i miejsce zamieszkania odbiorcy towaru.

Zapotrzebowanie skóry na rzemienie zgłaszać należy w Stowarzyszeniu dla dostawy skóry (Lederbeschaffungsgesellschaft) w Wiedniu. — Przydział pozostających do dyspozycji zapasów nastąpi na podstawie wniosku „Komisji dla przydziału skóry na rzemienie maszynowe“, mającej się utworzyć przy Ministerstwie handlu. Członków tej komisji powoła Ministerstwo handlu z kół odnośnych przemysłowców.

Ministerstwo handlu upoważnionem jest do zarządzenia dostawy zapasów skóry rzemieniowej, rzemieni oraz odpadków na ręce wyznaczonego przez siebie odbiorcy. Wypełnienie umów w sprawie dostaw, o ile one stoja w sprzeczności z przepisami tego rozporządzenia, jest wzbronione.

Nadzór nad wypełnieniem tych przepisów powierza Ministerstwo handlu inspektorom przemysłowym, lub innym organom, którym należy umożliwić wstęp do zakładu oraz wgląd w księgi handlowe.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5000 Kor., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Uregulowanie obrotu kawą.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z dnia 18. czerwca 1916 (Dz. p. p. 186) utworzona została, celem uregulowania obrotu kawą upoważniona przez Ministerstwo spraw wewnętrznych wojenna Centrala kawowa.

Każdy posiadający lub przechowujący kawę surową lub paloną w ilościach większych niż 100 kg., obowiązany jest zgłosić swe zapasy właściwej politycznej władzy powiatowej wedle stanu z 20. czerwca 1916 przed 27. czerwca b. r. Ilości, znajdujące się w dniu 20. czerwca w toku transportu zgłosić winien odbiorca w przeciągu trzech dni po nadejściu przesyłki. Wolne od obowiązku zgłoszenia są zapasy Zarządu wojskowego. Formularze zgłoszeń są do nabycia u politycznych władz powiatowych oraz zarządów gminnych. Zgłoszenie skutecznie należy w dwóch egzemplarzach. Nad wypełnieniem obowiązku zgłoszenia czuwają polityczne władze powiatowe; strażom skarbowym oraz żandarmerji ułatwić należy wstęp do składów oraz wgląd w księgi handlowe.

Wszelkie zapasy kawy, które mają być zgłoszone są z dniem wejścia w życie tego rozporządzenia zajęte (gesperrt), wskutek czego nie wolno ich przerabiać, używać, sprzedawać, ani w inny sposób swobodnie nimi dysponować. Tranzakcje, pozostające w sprzeczności z temi postanowieniami są nieważne. Umowy dotyczące dostaw kawy, niewykonane dotąd, tracą ważność.

Prawo dyspozycji zajętymi zapasami przysługuje wedle wskazówek Ministerstwa spraw wew-

nętrnych Centrali kawowej. Na wezwanie Centrali obowiązany jest przechowawca zapasów, dostarczyć ich na wskazane miejsce.

Bez względu na zajęcie (Sperr) mogą osoby, które sprzedają kawę w lokalach handlowych bezpośrednio konsumentom, sprzedawać nadal kawę paloną; właściciele przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich podawać mogą kawę swym gościom, a przedsiębiorstwa pizerabiające kawę mogą używać jej w ilościach koniecznych do utrzymania normalnego ruchu. Sprzedaż kawy surowej bezpośrednio konsumentom jest wzbroniona. Zezwolenie wyjątkowych udzielać może polityczna władza krajowa.

Zajęcie kawy traci ważność z chwilą zwolnienia jej przez Centralę kawową lub też z chwilą wykonania zlecenia.

Przepisy transportowe dla kawy wydane rozporządzeniem z 8. marca 1916 (Dz. p. p. 62) uległy również zmianie. Obecnie poświadczenia transportowe dla przesyłek kawy wydaje Centrala kawowa w Wiedniu. Osoby, sprowadzające kawę z poza obszarów podlegających postanowieniom tego rozporządzenia, obowiązane są zgłosić do Centrali kawowej przywóz kawy, podać ilość, cenę kupa oraz miejsce przechowania, a na żądanie kawę sprowadzoną odstąpić. Centrala ma się w przeciągu 14-tu dni zadeklarować, czy kawę przyjmuje, czy nie. Przedsiębiorstwa kolejowe i okrętowe obowiązane są o każdej przesyłce kawy nadeszłej w obszar podlegający tym przepisom zawiadomić Centralę kawową. Kawę sprzedawać wolno jedynie za oddaniem kart kawowych względnie poświadczeń poboru. Karty kawowe są nieprzeznaczone, ważne tylko dla jednej osoby na przeciąg ośmiu tygodni. Opiewają ona na 1/4 kg. kawy palonej. Dla miejscowości, w których konsumpcja kawy jest zwiększona, przewidziane są karty kawowe, opiewające na 3/8 kg; wydanie tych kart zarządzić może krajowa władza polityczna. Ministerstwo spraw wewnętrznych upoważnione jest do wydawania dla osób pewnych kategorii kart kawowych półkilogramowych.

Karty kawowe ważne są tylko na tym obszarze administracyjnym, dla którego zostały wydane. — Karty wydawać będzie się tylko tym osobom, których gospodarstwa nie posiadają zapasów większych, ja 1 kg kawy na osobę (dzieci lat czterech nie liczy się).

Osoby reflektujące na kartę kawową winny się zgłosić w biurze wydawania kart chlebowych, gdzie złożą odpowiednie oświadczenie w sprawie ilości osób stołujących się w gospodarstwie oraz zapasów kawy.

Kawę sprzedawać wolno konsumentom jedynie za oddaniem karty. Przepis ten nie dotyczy sprzedaży kawy przerobionej lub podawanej w przedsiębiorstwach gospodnio-szynkarskich.

Osoby stołujące się w zakładach dobroczynnych, wojskowych, wychowawczych, aresztach itp., nie otrzymają karty kawowej.

Właściciele przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich, przedsiębiorstw trudniących się przeróbką kawy oraz wymienione zakłady nabywać mogą kawę jedynie na podstawie poświadczeń poboru (Bezugsheine) wydawanych przez polityczną władzę powiatową. Poświadczenia poboru wydawane będą tylko tym przedsiębiorstwom, w których zapasy nie przekraczają zapotrzebowania ośmiotygodniowego. Poświadczenia te opiewać będą na ilość kawy odpowiadającą najwyższej zapotrzebowaniu ośmiotygodniowemu. Poświadczenie poboru oddać ma nabywca sprzedawcy przy sprowadzeniu kawy.

Właściciele przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich prowadzić winny zapiski, w których uwidocznionym ma być stan zapasów na początku każdego miesiąca, ich przyrost oraz źródło poboru. Zapiski mają posiadać stronicie bieżąco numerowane i muszą być zawsze dostępne dla wglądu politycznej władzy powiatowej.

Pierwsze poświadczenie poboru opiewa na ilość kawy, odpowiadającą ośmiotygodniowemu zapotrzebowaniu; następne wydaje się jedynie po przedłożeniu przez kupca kart kawowych oraz poświadczeń poboru oddanych mu przez konsumentów.

Uregulowanie obrotu żywicą surową oraz produktami żywicznymi.

Po myśli rozporządzenia ministeryalnego z 16. czerwca 1916 (Dz. p. p. 184) utworzoną została w Wiedniu celem uregulowania obrotu żywicą

surową oraz produktami żywicznymi „Komisya dla obrotu żywicą“ (Harzkommission). Zadaniem Komisji jest: utrzymywanie ewidencji zapasów, fabrykacji i zapotrzebowania żywicy surowej oraz produktów żywicznych, wydawanie przepisów dotyczących wyrobu produktów żywicznych, udzielanie zezwoleń w sprawie oddawania oraz poboru żywicy i produktów żywicznych, tj. w sprawie jej przydziału pizerabiającym przedsiębiorstwom, ustalanie warunków dostawy oraz poboru żywicy i jej produktów tudzież współdziałanie w rozwiązywaniu wchodzących w zakres jej działalności spraw gospodarczych. Dla pokrycia wydatków pobierać będzie Komisya opłaty od osób zużywających produkty żywiczne z uwzględnieniem pobieranych przez nich ilości.

Rozporządzenie zawiera szereg przepisów dotyczących uzyskiwania, przeróbki itd. żywicy oraz produktów żywicznych. W obszarach leśnych, w których zajmowano się już uzyskiwaniem żywicy należy je rozszerzyć, o ile na to zezwalają przepisy policyjnej służby oraz stosunki prawne poszczególnych przedsiębiorstw leśnych. W innych lasach winny części przeznaczony na użytkowanie w okresie najbliższych pięciu lat, być użyte (z powyższymi zastrzeżeniami) na żywice. Zwolnień od tych zobowiązań udzielać może minister rolnictwa.

Co się tyczy przeróbki żywicy surowej trzymać się winni producenci przepisów wydanych w sprawie ilości oraz gatunku dopuszczonych do wyrobu oraz sprzedaży towarów przez Komisję dla obrotu żywicą w Wiedniu. Zarządzenia te wydawane będą wprost dla poszczególnych przedsiębiorstw lub też przez Ministerstwo handlu na ręce władz politycznych pierwszej instancji.

Żywica surowa (smoła, terpentyna, itd.) wszelkiego rodzaju, która nadaje się do sporządzania kolofonium, w szczególności świerkowa, sosnowa, modrzewiowa i jodłowa, dalej wszelkie produkty żywiczne, jak kolofonium (żywica terpentynowa, szklana, kolofonia itd.), gęsta terpentyna, olej żywiczny, smoła odpadkowa, browarnicza oraz biela, mogą być bez specjalnego zezwolenia Komisji dla żywicy oddawane jedynie Centrali żywiczej w Wiedniu. Podobnie jest również pobór surowej żywicy oraz jej produktów z poza Centrali dozwolony tylko pod tym warunkiem, że sprzedawcy lub nabywcy wykazać się mogą zezwoleniem Komisji żywiczej. Sprzedaż oraz pobór olejów terpentynowych jest wolny. Wypełnienie zawartych umów, o ile wchodzi w sprzeczność z wydanymi obecnie przepisami, jest wzbronione.

Ministerstwo handlu zarządzić może oddanie żywicy oraz jej produktów po ustanowionych cenach maksymalnych wyznaczonych przez siebie osobom lub przedsiębiorstwom.

Każdy posiadacz lub przechowawca zapasów żywicy lub produktów żywicznych obowiązany jest do udzielenia Komisji żywiczej na jej żądanie wszelkich wyjaśnień oraz przedkładania żądanych przez nią dowodów. Przedsiębiorstwa zajmujące się przeróbką względnie handlem żywicą i jej produktów, winny, począwszy od 1 lipca 1916, dnia 1-go i 15-go każdego miesiąca przedkładać Komisji żywiczej wykaz obrotu w zapasach swoich w ubiegłej połowie miesiąca. Formularzy na wykazy dostarcza Komisya żywicza w Wiedniu. Wspomniane przedsiębiorstwa i handlarze winny również prowadzić dokładną księgę składową (Lagerbuch), w której zaznaczyć należy każdą sprzedaż oraz pobór żywicy i jej produktów.

Przedsiębiorstwom kolejowym i okrętowym wolno od dnia wejścia w życie tego rozporządzenia przyjmować do transportu żywicę surową i wszelkie produkty żywiczne jedynie pod tym warunkiem, że do dokumentów frachtowych dołączone jest poświadczenie przewozowe, wystawione przez Komisję żywiczną.

Wzór poświadczenia przewozowego obejrzyć mogą interesenci w biurze Izby. Dla przesyłek zarządu wojskowego lub przesyłek pochodzących z poza granicy celnej, z Węgier, Bośni lub Hercegowiny, poświadczenia przewozowe nie są wymagane.

Postanowienia tego rozporządzenia nie dotyczą zapasów żywicy i jej produktów, będących w posiadaniu zarządu wojskowego, jakoteż poboru tych materiałów przez Zarząd wojskowy. Przedsiębiorstwa jednak, którym powierzona została dostawa tych artykułów dla Zarządu wojskowego, obowiązane są w przeciągu trzech dni od dnia zamówienia zawiadomić o tem Komisję żywiczną.

Ministerstwo handlu upoważnione jest do przy-

znania swobodnej dyspozycji zapasami żywy i jej produktów posiadaczowi, który potrafi wykazać się, iż towar już po wejściu w życie tego rozporządzenia sprowadził z poza granicy celnej. Nad przestrzeganiem tych postanowień czuwać będą inspektorzy przemysłowi oraz inne organa, którym ułatwić należy wstęp do składów, jakoteż wgląd w księgi handlowe.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5000 K, względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Sprawy handlowe.

Ceny maksymalne żywy i produktów żywnych.

Rozporządzeniem ministeryalnym z 16. czerwca 1916 (Dz. p. p. 185), ustanowione zostały dla wszelkiej żywy surowej, nadającej się do wyrobu koloformium, jak żywica świerkowa, sosnowa, modrzewiowa i jodłowa oraz dla produktów żywnych następujące ceny maksymalne:

	Koron za 100 kg.
Zywica:	
żywica skrobana (Scharrharz), (smoła skrobana, surowa żywica świerkowa, żywica dzika tj. niechwytana do naczyń)	110
żywica ściekająca (smoła ściekająca, Rinnpech)	150
Kolofonium:	
ciemne („Neustädter“)	185
jasne, proveniency austriackiej lub zagranicznej marki F, G, H, J, K, M—N do W—G, W—W i jaśniejsze	200 215 225 235 245
Olej terpentynowy:	
zwykły	375
destylowany parą	400
Terpentyna gęsta	225
Smola browarnicza (Braunpech)	210
Smola biała (Weisspech)	130
Smola odpadkowa (Abfallpech)	92

W ceny za surową żywicę wliczone są już koszty przywozu na najbliższą stację kolejową, bez kosztów opakowania. Ceny za produkty żywnicze liczą się netto ab stacya załadowcza i to za olej terpentynowy bez wliczenia kosztów opakowania, dla innych produktów żywniczych z kosztami opakowania.

W handlu pośrednim dozwolonym jest do cen maksymalnych dodatek nie przekraczający 20 pr. Dla żywy i jej produktów sprowadzonych już po wejściu w życie tego rozporządzenia z poza granicy celnej, dozwolona jest sprzedaż po cenach wyższych niż ustanowione maksymalne.

Przekroczenia tego rozporządzenia podlegają karze pieniężnej do 5.000 K., względnie karze aresztu do sześciu miesięcy.

Rozporządzenie c. k. Namiestnika, dotyczące drobnej sprzedaży mąki.

§ 2. rozporządzenia z 9. stycznia 1916, L. 663 Z. A. O. Dz. u. kr. Nr. 2, którym ustanowiono ceny mąki w drobnym handlu, a które uzupełniono rozporządzeniami z 22. marca 1916, L. 8457 Z. A. O. Dz. u. kr. Nr. 30 i z 8. maja 1916, L. 13870 Z. A. O. Dz. u. kr. Nr. 52, traci w swym dotychczasowym brzmieniu moc obowiązującą i ma opiewać, jak następuje:

§ 1.
Dla drobnej sprzedaży mąki ustanawia się następujące ceny za kilogram:

Mąka pszenna chlebowa	50
mąka żytnia jednolita	50
mąka kukurudziana	50
mąka jęczmienna	50
mąka pszenna jednolita	56
mąka pszenna kuchenna Nr. II.	66
grysik pszenny	88
mąka pszenna kuchenna Nr. I.	98
grysik kukurudziany	100
mąka pszenna piekarska	118

Dla miejscowości położonych w obrębie dalszym niż 10 klm. od właściwej kolejowej stacyi dostawy zezwala się ze względu na wyższe koszty dowozu podwyżkę o 2 hal. na kilogramie.

Miejscowości te oznaczy i ogłosi władza polityczna I. instancyi.

§ 2.
Reszta postanowień rozporządzenia z 9. stycznia 1916, L. 633 Z. A. O. Dz. u. kr. Nr. 2 pozostaje w mocy aż do dalszego zarządzenia.

§ 3.
Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przymus oferowania kalikotów.

Rozporządzeniem z 10. czerwca 1916 L. 11953 IV. ex 1916 zarządził Ministerstwo handlu przymus oferowania surowych, blichwanych oraz farbowanych kalikotów.

Zwraca się uwagę interesowanych, iż nadsyłane dotychczas Centrali bawelnianej na własną rękę oferty nie mogą być absolutnie uważane za oferowane tak, iż także te osoby, które wysłały do Centrali podobne oferty, są mimo to obowiązane przed dniem 30. czerwca 1916 swoje zapasy kalikotów w sposób przepisany (wraz z próbkami) za-

ferować Centrali (Baumwollzentrale, Wien I., Maria Theresienstrasse 32—34) na sprzedaż.

Blizszych informacji w tej sprawie udziela Centrala bawelniana (Beschaffungsabteilung) w Wiedniu.

Formularze zgłoszeń do nabycia w biurze Izby handlowej i przemysłowej.

Utworzenie kadr robotniczych.

Ministerstwo wojny upoważniło Komendę wojskową w Morawskiej Ostrawie do czasowego przydziału robotnikom z kadry robotniczej, mającej się utworzyć przy batalionie uzupełniającym w Bielsku oraz już utworzonej kadry przy batalionie uzupełniającym w Mährisch-Schönberg, wedle ich zdolności do partyi robotniczych, względnie dla poszczególnych gałęzi przemysłu, do firm lub przedsiębiorstw, z tem zastrzeżeniem, że ludzie ci w razie zażądania przez Ministerstwo wojny, natychmiast oddani zostaną do dyspozycji. — W sprawie tych robotników obowiązują następujące postanowienia:

Robotnicy zostaną firmom oddani w mundurach robotniczych. — Koszta transportu do przedsiębiorstwa i z powrotem ponosi firma.

Każdemu robotnikowi należy się wynagrodzenie, płacone wedle zwyczajów miejscowych robotnikowi danej kategorii; wojskowe pobory robotników będą na czas przydziału do robót wstrzymane.

Dla zatrudnienia kadr robotniczych wchodzi w rachubę Galicya zachodnia, Śląsk oraz Morawy pñ. i środkowe.

Do kadr należeć będą przypuszczalnie następujący profesjonisci: wszelkiego rodzaju mechanicy, kowale, ślusarze, tokarze, monterzy, szewcy, krawcy, kuźnierze, blacharze, kołodzieje, stolarze, robotnicy do wożenia drzewa z lasu, bednarze, murarze, kamieniarze, cieśle, malarze, tkacze, rzeźnicy, młynarze oraz siodlarze.

Blizszych wyjaśnień udzieli Komenda wojskowa Lwów w Morawskiej Ostrawie.

Sprzedaż drzewa na Węgrzech.

W lasach hr. Gézy Andrassy'ego w Agyidocz i Felsőkörtvélyes (w komitacie Zemplén) odbędzie się znaczna sprzedaż drzewa. Chodzi o użytkowników 1700 morg drzewostanu dębowego i bukowego. Lasu dębowego znajduje się w przybliżeniu 60.000 m², bukowego 70.000 m²; prócz tego 1/2 miliona m³ drzewa opałowego. — Cena szacunkowa wynosi około 4 1/2 miliona koron.

Oferta na kekсы.

W biurze Izby handlowej i przemysłowej włożone są próbki kekсов w szwajcarskich (Dauergebäck), które pewna firma liberzecka oferuje w ilości około 900 kg. po cenie K. 6.80 za 1 kg. netto Kassa.

Sztuczny lód dla konserwowania środków spożywczych.

Celem zapewnienia potrzebnych ilości lodu sztucznego do konserwowania środków spożywczych w porze letniej, utworzyło Ministerstwo handlu w porozumieniu z Ministerstwem spraw wewnętrznych specjalną organizację dla uregulowania wszystkich kwestyi, związanych z wytwarzaniem, magazynowaniem i rozsyłką sztucznego lodu.

C. k. Starostwo w Krakowie zawiadomiło Izbę handlową i przemysłową, iż gminy, zakłady lecznicze, związki aprowizacyjne oraz inne przedsiębiorstwa, zajmujące się wytwarzaniem, magazynowaniem lub przewożeniem środków spożywczych, zwrócić się mogą w sprawie poboru lodu sztucznego do nowej organizacji pod adresem: Kommission für die Versorgung mit Kunsteis, Wien, XX, Pasettistrasse Nr. 76.

Stosunki z Król. Polskiem.

Certyfikaty wywozowe do okupacji austriackiej w Polsce.

Wedle okólników Biur wywiadowczych wymagane są bezwarunkowo do wystawiania certyfikatów wywozowych do okupacji austro-węgierskiej w Polsce następujące dane:

nazwisko kupującego,
podanie o wywóz, uwierzytelnione przez tę c. i k. Komendę obwodową, dla której obwodu towar jest przeznaczony (opatrzone marką stemplową na 150 K.),
nazwisko sprzedającego, o ile nie jest znany w Biurze wywiadowczem,
wyszczególnienie towarów które mają być wywiezione,
waga netto towaru w kilogramach lub cetnarach metrycznych,
dowód zawarcia interesu przez przedłożenie faktury lub przynajmniej ofert względnie korespondencyi, z którejby widoczna była cena towaru,
wymienienie urzędu cłowego, przez który się towar wywiezie,
wymienienie ostatniej stacyi kolejowej, na której towar zostanie wyładowany,
przeciąg czasu, na który uprasza się o zezwolenie na wywóz,
wplata jednoprocetowej należności od wartości fakturowej wszystkich towarów, dla których udzieli się certyfikatów, na pokrycie wydatków Biura wywiadowczego; podstawę do wyznaczenia kwoty stanowić będzie załączona faktura, względnie zasięgnięta przez Biuro wiadomość co do

wartości towaru. Należność uiścić należy okrągło w całych koronach. Nieprawdziwe podanie ceny, celem umniejszenia należności będzie karane. Przedwczesne nadesłanie należności nie ułatwia uzyskania certyfikatu; pieniądże należy nadsyłać tylko na wezwanie Biura wywiadowczego.

Za każdą inną czynność urzędową (przedłużenie terminu, zmiany itd.) uiścić winni interesenci należność manipulacyjną w wysokości 2 K.

Każde podanie o wywóz (także i to, które się przesyła w formie listu) winno być opatrzone marką stemplową na 150 K. W jednym podaniu wymienić wolno także większą ilość towarów. Każdy gotowy certyfikat opatrzone być winien marką stemplową na 150 K.

Uwaga: Do stemplowania używać wolno jedynie marek stemplowych, wydawanych przez wojskowe Jeneralne Gubernatorstwo w Polsce; firmy austriackie i węgierskie mogą w braku takich marek stemplowych, przesyłać odpowiadającą kwotę gotówką. Przesyłka pieniędzy z okupacji do Biura wywiadowczego trwa około 14 dni; zaleca się więc, celem przyspieszenia załatwienia, nadsyłać do Biura w liście receptis pocztowy nadawczy względnie odbiorczy, natychmiast po nadaniu odnośnej kwoty.

Oplata na certyfikaty przywzowe i wywzowe w okupacji austriackiej w Polsce.

Dla wygotowania zezwoleń wywozowych i przywzowych w ruchu handlowym z okupacją austriacką w Polsce ustanowione zostały opłaty w formie należności procentowych od netto kwot fakturowych za towary, które mają być przywiezione względnie wywiezione.

Przy wręczeniu certyfikatów mają petenci uiścić:

2% od kwoty fakturowej netto za towary, które mają być wywiezione z okupacji do Monarchii;
1% od kwoty fakturowej netto za towary, które mają być przywiezione do okupacji z Monarchii lub z zagranicy;

1 1/2% od kwoty fakturowej netto, płatne w złoście, za towary, które mają być wywiezione z okupacji do krajów położonych poza Monarchią oraz obszarami zajętymi przez wojska austro-węgierskie.

Jeżeli petent wykaże się, iż nie może korzystać z zezwolenia, natenczas zwraca mu się uiszczoną opłatę z potrąceniem 10% na wydatki manipulacyjne.

Zwolnień od opłaty udzielać może Naczelną Komendą armii oraz Jeneralne Gubernatorstwo wojskowe.

Przywóz i wywóz towarów

Zakazy wywozu z państw neutralnych.

Świeżymi zakazami wywozu z Holandyi objęte zostały: owoce południowe, włoskie orzechy, laskowe i inne orzechy, kasztany, owoce suszone, jak śliwki, banany, morele i brzoskwinie, także jadra oraz owoce pestkowe.

Z Danii: cynk i popiół cynkowy.

Wywóz wód mineralnych.

Reskryptem z 28. maja 1916 L. 33434 pozwoliło Ministerstwo skarbu na wywóz do państw zaprzyjaźnionych i neutralnych bez specjalnego zezwolenia wszelkich wód mineralnych z wyjątkiem wód zawierających arsenik (t. j. wód z Levico, Roncegno, Pejo itd.) oraz produktów źródłanych (jak sole, pastylki, ług błotny, borowina itd.), a to pod następującymi warunkami:

Dla firm, które obowiązują się do oddania bankowi austro-węgierskiemu waluty zagranicznej i o tem zobowiązaniu zawiadamiają Ministerstwo skarbu, wystarcza przy wywozie dołączyć do listu przewozowego duplikat wspomnianego zobowiązania; oświadczenie to opatrzone potwierdzeniem wywozu przesyła następnie urząd cłowy miejsca wywozu do banku austro-węgierskiego.

Nazwiska tych zarządów źródeł oraz przedsiębiorstw, które złożyły Ministerstwu skarbu podobne ogólne zobowiązanie, będą następnie ogłoszone.

Przy wywozie wód mineralnych innych firm należy na duplikacie listu przewozowego umieścić oświadczenie podpisane przez stronę, iż obowiązują się spodziewaną walutę zagraniczną w przeciągu oznaczonego czasu oddać do banku austro-węgierskiego, oraz przyjmując do wiadomości, iż niedotrzymanie tego zobowiązania pociąga za sobą prócz następstw ustawowych także utratę tego udogodnienia.

Wywóz wymienionych wód mineralnych oraz produktów źródłanych do okupacji austriackiej jest aż do dalszych zarządzeń zupełnie wolny.

O wywóz wód, zawierających arsenik, wnosić należy podania na przepisanych formularzach wywozowych.

Dostawy.

Rozpisanie dostawy materiałów żelaznych, smarów, materiałów budowlanych, powroźniczych itp.

C. k. Zarząd salinarny w Bochni rozpisuje publiczną rozprawę ofertową, celem zabezpieczenia na czas od 1. lipca 1916 do końca czerwca 1917 dostawy materiałów żelaznych, jak: blacha ślusarska, żelazo taśmowe, kute, blacha biała, cynkowa, mosiężna, drut żelazny, mosiężny, kol-

czasty, gwoździe zwyczajne, do podków, do szyn, sufitowe, do papy, sztyfty druciane, śruby drzewne, tragarze, nity, rury gazowe, dalej smarów (olej cylindrowy i olej do wózków) nafty, materiałów w budowlanych (wapno niegaszone i hydrauliczne), materiałów powroźniczych, jak: pramzle, cutry, licarki, szpagat do wiązania, konopie, kłaki, oraz materiałów w sklepowych, jak: mioty brzoźowe, ryżowe, mydło zwyczajne, bawelna, terpentyna oraz karbid.

Należycie ostemplowane oferty w zapieczętowanej kopercie, opatrzone napisem: „Oferta na materiały“ wnieść należy do c. k. Zarządu salinarnego w Bochni, najpóźniej do dnia 10. lipca 1916.

Oferta winna opiewać na wszystkie grupy razem, lub na poszczególne osobno.

Oferenci mogą przeglądać wzory materiałów oraz bliższe postanowienia i warunki w biurze Zarządu salinarnego w Bochni.

Do oferty ma być dołączone 5 proc. wadium od oferowanej kwoty, względnie poświadczenie złożenia tegoż w kasie Zarządu salinarnego.

Rozpisanie budowy.

Komenda c. i k. północnej kolei wojskowej odda adaptację i odrestaurowanie spalonych dworców kolejowych na stacyach Skarżysko i Sędziszów.

Powyższe roboty obejmują:

Na stacyi Skarżysko adaptację i odrestaurowanie około 1100.00 m² zabudowanej powierzchni starego jedno-względnie dwupiętrowego budynku, i około 60.00 m² zabudowanej powierzchni nowej budowy.

Na stacyi Sędziszów adaptację i odrestaurowanie około 550.00 m² zabudowanej powierzchni starego jedno-względnie dwupiętrowego budynku. Oddanie robót nastąpi osobno dla każdego z powyższych budynków według cen ryczałtowych.

Plany, opisy budowli, ogólne i szczegółowe warunki, tabela cen dla ewentualnych robót dodatkowych lub mniejszych oraz formularze ofert złożone są od 25. czerwca b. r. począwszy w Komendzie c. i k. północnej kolei wojskowej (oddział IIIa grupa 4) w Radomiu i w godzinach urzędowych od 8—12 przedpołudniem i 1 1/2—1 1/2 po południu mogą je przedsiębiorstwa budowlane upoważnione przez władze do samodzielnego prowadzenia budowy przeglądać względnie nabyć po nadesłaniu kwoty 25 K dla Skażyska a 15 K dla Sędziszowa.

Prace budowlane należy rozpocząć natychmiast po przyjęciu oferty. Termin ukończenia wynosi dla Skarżyska 8 miesięcy, dla Sędziszowa 5 miesięcy od dnia zawiadomienia o przyjęciu oferty.

Oferty opiewające na każdy z nazwanych budynków oddzielnie, bez względu na to czy wnosi się je na jeden czy obydwaj budynki, należy wraz z załącznikami stanowiącymi nierozdzielną część składową tychże, umieścić w zapieczętowanej okładce z napisem „Oferta w sprawie adaptacji i odrestaurowania dworców kolejowych c. i k. północnej kolei wojskowej“ i wnieść najpóźniej do 14. lipca b. r. godz. 12 w południe do Komendy c. i k. północnej kolei wojskowej (protokół podawczy) w Radomiu.

Wadium za dopełnienie warunków wynosi dla ofert dla Skarżyska 5.000 K, dla Sędziszowa 2.000 kor. i należy je złożyć w kasie Komendy w Radomiu przed wniesieniem oferty.

Komisijne otwarcie wniesionych ofert odbędzie się dnia 16. lipca 1916 o godzinie 11 przedpołudniem u Naczelnika oddziału IIIa Komendy c. i k. kolei wojskowej w Radomiu. Zawiadomienie o przyjęciu oferty nastąpi pisemnie.

Zmiany w rejestrze handlowym.

Wpisano firme:

Spółka stolarzy meblowych i budowlanych w Krakowie.

Zmiany i dodatki przeprowadzono przy firmach:

Spółka oszczędności i pożyczek w Suchodole (zmiana w zarządzie).

Towarzystwo zaliczkowe w Nowym Targu (wybór nowego dyrektora).

Spółka oszczędności i pożyczek w Białce (zmiana w zarządzie).

Towarzystwo zaliczkowe i ochrony własności ziemskiej w Limanowej (zmiana statutu).

Spółka oszczędności i pożyczek w Czarnym Dunajcu (zmiany w zarządzie).

Spółka oszczędności i pożyczek w Dobrezycach (wybór nowych członków zarządu).

„Hydraulika“, Spółka z ogran. odp. dla handlu materiałami budowlanymi w Krakowie (mianowanie nowego zawiadowcy).

Simon Munk, fabryka mydła w Zabłociu, koło Żywca (wykreślenie prokury Elkana Schönberga).

Galicyjskie Towarzystwo akcyjne fabryki papieru, dawniej bracia Fiałkowski, w Białej (zmiany w Radzie zawiadowczej).

Wykreślenie firmy:

Stüssapfel i Silbermann, wyrąb lasu w Głogowie.

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres.
Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej
Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.